

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2017/2154 НА КОМИСИЯТА**от 22 септември 2017 година****за допълнение на Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета с регулаторни технически стандарти за споразуменията за непряк клиринг****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 ⁽¹⁾, и по-специално член 30, параграф 2 от него,

като има предвид, че:

- (1) Споразуменията за непряк клиринг не следва да излагат централните контрагенти (ЦК), клиринговите членове, клиентите, непреките клиенти и допълнителните слоеве от непреки клиенти на допълнителен риск от контрагента, а активите и позициите на непреките клиенти следва да се ползват от подходяща защита. Поради това, с оглед на тяхната защитеност, е важно всички видове споразумения за непряк клиринг да отговарят на дадени минимални изисквания. За тази цел страните по споразуменията за непряк клиринг следва да имат специфични задължения, а самите споразумения за непряк клиринг да бъдат позволени само ако отговарят на изискванията в настоящия регламент.
- (2) Тъй като активите и позициите на контрагента, на който се предоставят услуги по непряк клиринг, следва да се ползват от защита с еквивалентен ефект на посочената в членове 39 и 48 от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, понятието за непряк клиент е възлово за настоящия регламент и предвид различните представи за непряк клиент следва да бъде определено в него.
- (3) Като се има предвид, че клиринговите членове следва да отговарят на изискванията за участници по смисъла на Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, и за да се осигури на непреките клиенти равностойна защита на предоставената на клиентите по силата на Регламент (ЕС) № 648/2012, клиентите, предоставящи услуги по непряк клиринг, следва да бъдат кредитни институции, инвестиционни посредници или субекти от трети държави, еквивалентни на кредитни институции или инвестиционни посредници.
- (4) Засиленото посредничество между ЦК и различните пластове непреки клиенти изисква допълнителни оперативни мерки, допълнителни сметки, както и по-сложни технически решения и оперативни процедури. Това води до усложняване на споразуменията за непряк клиринг спрямо споразуменията за клиринг за клиенти. Поради тази причина на това засилено посредничество следва да бъдат наложени изисквания за алтернативен и оперативно опростен избор на структура на сметки за споразуменията за непряк клиринг спрямо споразуменията за клиринг за клиенти.
- (5) При споразуменията за клиринг за клиенти се изисква да бъдат предложени индивидуално обособени сметки. От друга страна, при споразуменията за непряк клиринг следва да се изиска, в допълнение към непреките общи сметки, при които се позволява нетиране на позиции на отделни непреки клиенти в една и съща непряка брутна обща сметка, да се предлага само структура на непреки брутни общи сметки с механизъм за прехвърляне на изискания марж и, при споразумение — на марж над изискания марж, от непрекия клиент по цялата верига до ЦК, без да се допуска такова нетиране. Такъв механизъм дава възможност да се установят — толкова добре, колкото при индивидуално обособените сметки — обезпечението и позициите, поддържани за сметка на даден непряк клиент, от обезпечението и позициите, поддържани за сметка на клиента или на други непреки клиенти.
- (6) Освен това, въпреки че активите и позициите, държани в структура на брутни общи сметки за целите на споразуменията за непряк клиринг, не са неуязвими към загуба от друг непряк клиент поради факта, че са смесени в една сметка, скоростта, с която тези активи и позиции могат да бъдат идентифицирани, когато е необходимо да бъдат ликвидирани вследствие на неизпълнение, допринася за намаляването на тази потенциална загуба.

⁽¹⁾ ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 84.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (ОВ L 201, 27.7.2012 г., стр. 1).

⁽³⁾ Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 1998 г. относно окончателността на сепълмента в платежните системи и в системите за сепълмент на ценни книжа (ОВ L 166, 11.6.1998 г., стр. 45).

- (7) Този механизъм позволява също така значително опростена структура на сметки — с намалени разходи и сложност в сравнение с индивидуалните обособени сметки, като същевременно допуска разграничаване на обезпечението и позициите на отделните непреки клиенти и така осигурява защита, равностойна на осигуряваната от индивидуално обособената сметка. От друга страна, изискването за предлагане на непреки брутни общи сметки не следва да изключва възможността на непреките клиенти да се предлагат индивидуално обособени непреки сметки в споразуменията за непряк клиринг, състоящи се от ЦК, клирингов член, клиент и един слой непреки клиенти.
- (8) С цел да се улесни достъпът до централен клиринг чрез оптимизиране на клиринговите услуги и опростяване на търговските отношения между клиринговите членове, клиентите и непреките клиенти, някои групи предоставят клирингови услуги посредством двама субекти от същата група, които посредничат при предоставянето на тези услуги. Поради сходни съображения групата на клиента понякога използва един субект за преки отношения с клиринговия член и друг субект за преки отношения с непрекия клиент обикновено поради факта, че вторият субект е установен в юрисдикцията на непрекия клиент. В резултат се оптимизират клиринговите услуги сред различните стопански дейности на групата и се опростяват търговските отношения между клиринговите членове, клиентите и непреките клиенти. Тези видове споразумения следва да бъдат разрешени, стига да удовлетворяват определени изисквания, за да не се увеличи рискът от контрагента, и непрекият клиринг да бъде подходящо защитен.
- (9) При веригите на непряк клиринг с повече звена от ЦК, клирингов член, клиент и един слой непреки клиенти използването на индивидуално обособени сметки би могло да доведе до непредвидени технически затруднения, тъй като ще трябва да бъдат контролирани потенциалното неизпълнение от един или повече контрагенти в тази верига и множество индивидуално обособени сметки. Предлагането на индивидуално обособени сметки в тези вериги може да заблуди контрагентите, които търсят степен на защита, която се свързва обикновено с индивидуалните обособени сметки, тъй като тази степен на защита би могла да бъде невъзможна при някои от тези по-дълги вериги. С цел да се избегнат рисковете, произтичащи от това погрешно допускане, при посочените по-дълги вериги за непряк клиринг следва да могат да бъдат използвани само общи обособени сметки, стига контрагентите, които извършват клиринг чрез тези споразумения, да са напълно наясно със степента на обособеност и с рисковете при този вид сметка.
- (10) С цел размерът на изисквания марж при структурата на непреки брутни общи сметки да е същият като този, който би се изисквал, ако са били използвани индивидуално обособени сметки за непряк клиринг, ЦК следва да получава информация за позициите, държани за сметка на всеки непряк клиент, за да изчислява за този непряк клиент съответния изискуем от него марж.
- (11) С цел да се осигури равностойност с клиринга за клиенти, клиринговите членове следва да имат процедури за улесняване, при неизпълнение от клиент, който предоставя услуги по непряк клиринг, на прехвърлянето на позициите на непреките клиенти към друг клиент. По същата причина клиринговите членове следва да имат и процедури за ликвидация на активите и позициите на непреките клиенти и за изплащане на тези непреки клиенти, ако са известни, на постъпленията от ликвидацията. В случай че по някаква причина постъпленията от ликвидацията не могат да бъдат изплатени пряко на съответните непреки клиенти, те следва да бъдат върнати на неизправния клиент за сметка на неговите непреки клиенти.
- (12) Необходимо е да се въведат процедури, чрез които клиринговият член да може при неизпълнение от даден клиент да установи самоличността на непреките клиенти, както и техните активи и позиции.
- (13) Клиент, който предоставя услуги по непряк клиринг, следва да предоставя на непреките си клиенти възможност за избор на структурата на сметки. Възможно е обаче даден непряк клиент да не уведоми клиента за избора си в рамките на разумен срок. В такъв случай клиентът следва да може да предоставя услуги по непряк клиринг на такъв непряк клиент, като използва която и да е структура на сметки, стига да уведоми непрекия клиент за използваната структура, за рисковете при тази структура и за степента на обособеност, както и за възможността за непрекия клиент във всеки един момент да промени структурата на сметки.
- (14) Споразуменията за непряк клиринг могат да породят специфични рискове. Поради това е необходимо всички страни по споразуменията за непряк клиринг, в т.ч. клиринговите членове и ЦК, непрекъснато да установяват, наблюдават и управляват всички съществени рискове, произтичащи от тези споразумения. За тази цел е особено важно клиентите и клиринговите членове да обменят подходящата информация. Клиринговите членове следва обаче да не използват тази информация за други цели освен за определяне на маржа и управляване на риска, както и да не злоупотребяват с чувствителната в търговско отношение информация.

- (15) С оглед на последователността и за да се гарантира гладкото функциониране на финансовите пазари, е необходимо разпоредбите на настоящия регламент и съответните разпоредби на Регламент (ЕС) № 600/2014 да се прилагат от една и съща дата.
- (16) Настоящият регламент се основава на проекта на регулаторни технически стандарти, представен на Комисията от Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП).
- (17) В съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ ЕОЦКП проведе открити обществени консултации по проектите на регулаторните технически стандарти, въз основа на които е изготвен настоящият регламент, анализира потенциалните разходи и ползи и поиска становище от Групата на участниците от сектора на ценните книжа и пазарите, създадена с член 37 от Регламент (ЕС) № 1095/2010,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- а) „клиент“ е клиентът, както е определен в член 2, точка 15 от Регламент (ЕС) № 648/2012;
- б) „непряк клиент“ е клиентът на клиент, както последният е определен в буква а);
- в) „споразумения за непряк клиринг“ е съвкупността от договорни отношения между доставчиците и получателите на услуги по непряк клиринг, предоставени от клиент, непряк клиент или втори непряк клиент;
- г) „втори непряк клиент“ е клиентът на непряк клиент, както последният е определен в буква б);
- д) „трети непряк клиент“ е клиентът на втори непряк клиент, както последният е определен в буква г).

Член 2

Изисквания за предоставянето на услуги по непряк клиринг от клиенти

1. Клиент предоставя услуги по непряк клиринг на непреки клиенти само ако са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- а) клиентът е лицензирана кредитна институция, инвестиционен посредник или дружество, установено в трета държава, което, ако е установено в Съюза, би се считало за кредитна институция или за инвестиционен посредник;
- б) клиентът предоставя услуги по непряк клиринг при разумни търговски условия и публично оповестява общия ред и условия, при които предоставя тези услуги;
- в) клиринговият член е приел общия ред и условия по буква б) от настоящия параграф.

2. Клиентът по параграф 1 и непрекият клиент писмено сключват споразумение за непряк клиринг. Споразумението за непряк клиринг съдържа минимум следните договорни условия:

- а) общия ред и условия по параграф 1, буква б);
- б) задължението на клиента да изпълнява всички задължения на непрекия клиент към клиринговия член по отношение на сделките, обхванати от споразумението за непряк клиринг.

Всички аспекти на споразумението за непряк клиринг надлежно се документират.

3. ЦК не възпрепятства сключването на споразумения за непряк клиринг, които са сключени при разумни търговски условия.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 84).

Член 3

Задължения на ЦК

1. ЦК открива и обслужва всяка от сметките по член 4, параграф 4, както е поискал даден клирингов член.
2. ЦК, който държи активите и позициите на няколко непреки клиенти по сметката по член 4, параграф 4, буква б), отчита отделно позициите на всеки непрек клиент, изчислява маржовете за всеки непрек клиент и ги събира брутно въз основа на информацията, посочена в член 4, параграф 3.
3. ЦК установява, наблюдава и управлява всички съществени рискове, произтичащи от предоставянето на услуги по непрек клиринг, които могат да окажат влияние върху устойчивостта му към неблагоприятна пазарна конюнктура.

Член 4

Задължения на клиринговите членове

1. Клирингов член, който предоставя услуги по непрек клиринг, извършва това при разумни търговски условия и публично оповестява общия ред и условия, при които предоставя тези услуги.

В общия ред и условия по първа алинея се съдържат минималните изисквания за финансови ресурси и оперативен капацитет на клиентите, които предоставят услуги по непрек клиринг.

2. Клирингов член, който предоставя услуги по непрек клиринг, открива и обслужва минимум следните сметки, както е поискал клиентът:
  - а) обща сметка с активите и позициите, които този клиент държи за сметка на своите непреки клиенти;
  - б) обща сметка с активите и позициите, които този клиент държи за сметка на своите непреки клиенти, по която клиринговият член се уверява, че с позициите на даден непрек клиент не се нетират позициите на друг непрек клиент и че активите на даден непрек клиент не се използват за покриване на позициите на друг непрек клиент.
3. Клирингов член, който държи активи и позиции на няколко непреки клиенти по сметката по параграф 2, буква б), ежедневно предоставя на ЦК цялата информация, която е необходима на този ЦК, за да установи позициите, държани за сметка на всеки непрек клиент. Тази информацията съдържа минимум данните по член 5, параграф 4.
4. Клирингов член, който предоставя услуги по непрек клиринг, открива и обслужва при ЦК минимум следните сметки, както е поискал клиентът:
  - а) обособена сметка, предназначена изключително за активите и позициите на непреките клиенти, държани от клиринговия член в сметката по параграф 2, буква а);
  - б) обособена сметка, предназначена изключително за активите и позициите на непреките клиенти на всеки клиент, държани от клиринговия член в сметката по параграф 2, буква б).
5. Клиринговите членове въвеждат процедури за действие при неизпълнение от страна на клиент, който предоставя услуги по непрек клиринг.
6. Клирингов член, който държи активите и позициите на непреки клиенти по сметката по параграф 2, буква а):
  - а) се уверява, че посочените в параграф 5 процедури позволяват незабавното ликвидиране на тези активи и позиции при неизпълнение от клиент, включително ликвидиране при ЦК на тези активи и позиции, и въвежда подробна процедура за уведомяване на непреките клиенти за неизпълнението от клиента и за очаквания срок за ликвидиране на техните активи и позиции;
  - б) след като приключи с управлението на неизпълнението от клиент, незабавно връща на този клиент, за сметка на непреките клиенти, всеки останал от ликвидирането на тези активи и позиции излишък, който му дължи.

7. Клирингов член, който държи активи и позиции на непреки клиенти по сметката по параграф 2, буква б):
- а) включва в посочените в параграф 5 процедури:
- i) мерки за прехвърляне на активите и позициите, които неизправен клиент държи за сметка на своите непреки клиенти, към друг клиент или към клирингов член;
  - ii) мерки за изплащане на всеки непряк клиент на постъпленията от ликвидацията на активите и позициите на този непряк клиент;
  - iii) подробна процедура за уведомяване на непреките клиенти за неизпълнението от клиента и за очаквания срок за ликвидиране на техните активи и позиции;
- б) договорно се задължава да задейства процедурите за прехвърляне на активите и позициите, които неизправен клиент държи за сметка на своите непреки клиенти, към друг клиент или към клирингов член, определен от съответните непреки клиенти на този неизправен клиент, по искане на тези непреки клиенти и без да му е необходимо одобрението на неизправния клиент. Този друг клиент или клирингов член е задължен да приеме тези активи и позиции само ако предварително е встъпил в договорни отношения с тези съответни непреки клиенти, задължавайки се да направи това;
- в) се уверява, че посочените в параграф 5 процедури позволяват незабавното ликвидиране на тези активи и позиции при неизпълнение от клиент, включително ликвидиране при ЦК на тези активи и позиции, ако по някаква причина прехвърлянето по буква б) не се състои в рамките на предварително предвидения за това срок в споразумението за непряк клиринг;
- г) след ликвидацията на тези активи и позиции договорно се задължава да задейства процедурите за изплащане на всеки непряк клиент на постъпленията от ликвидацията;
- д) ако не е бил в състояние да определи непреките клиенти или да изплати, както е посочено в буква г), на всеки непряк клиент постъпленията от ликвидацията, незабавно връща на клиента, за сметка на непреките клиенти, всеки останал от ликвидирането на тези активи и позиции излишък, който му дължи.
8. Клиринговите членове установяват, наблюдават и управляват всички съществени рискове, произтичащи от предоставянето на услуги по непряк клиринг, които биха могли да повлияят на тяхната устойчивост към неблагоприятна пазарна конюнктура. Клиринговите членове въвеждат вътрешни процедури, с които не се позволява използването за търговски цели на информацията по член 5, параграф 8.

Член 5

Задължения на клиентите

1. Клиент, който предоставя услуги по непряк клиринг, предлага на непреките клиенти избор между минимум два вида сметки от посочените в член 4, параграф 2 и се уверява, че тези непреки клиенти са напълно наясно с различните степени на обособеност и с рисковете при всеки вид сметка.
2. Клиентът по параграф 1 определя вид сметка от посочените в член 4, параграф 2 на непреките клиенти, които в установен от него разумен срок не са избрали нито един от посочените видове. Клиентът уведомява възможно най-бързо непреките клиенти за рисковете при определения вид сметка. Непряк клиент може във всеки един момент да избере различен вид сметка чрез писмено искане до клиента.
3. Клиент, който предоставя услуги по непряк клиринг, води отделна отчетност и сметки, позволяващи да се разграничават неговите собствени активи и позиции от държаните за сметка на неговите непреки клиенти.
4. Когато клирингов член държи в сметката по член 4, параграф 2, буква б) активите и позициите на няколко непреки клиенти, клиентът едновременно предоставя на този клирингов член цялата информация, която е необходима на последния, за да установи позициите, държани за сметка на всеки непряк клиент.
5. Клиент, който предоставя услуги по непряк клиринг, изисква от клиринговия член, в зависимост от избора на своите непреки клиенти, да открие и обслужва при ЦК сметките по член 4, параграф 4.
6. Клиентът предоставя на своите непреки клиенти достатъчно информация, за да им позволи да установят кой ЦК и клирингов член са извършвали клиринг на техните позиции.

7. Когато клирингов член държи в сметката по член 4, параграф 2, буква б) активите и позициите на един или няколко непреки клиенти, в споразумението за непрек клиринг, което сключва с непреките си клиенти, клиентът обстойно посочва реда и условията, при които, ако изпадне в неизпълнение, клиринговият член може да изплати незабавно в съответствие с член 4, параграф 7 постъпленията от ликвидацията на активите и позициите, държани за сметка на непреките клиенти.

8. Клиентът предоставя на клиринговия член информацията, която е необходима на този клирингов член, за да установи, наблюдава и управлява всички съществени рискове, произтичащи от предоставянето на услуги по непрек клиринг, които биха могли да повлияят на устойчивостта на клиринговия член.

9. Клиентът разполага с механизми с цел при неизпълнение цялата информация, с която разполага за своите непреки клиенти, да бъде незабавно предоставена на клиринговия член, включително посочената в член 5, параграф 4 самоличност на непреките клиенти.

Член 6

Изисквания за предоставянето на услуги по непрек клиринг от непреки клиенти

1. Непрек клиент предоставя услуги по непрек клиринг на втори непреки клиенти, ако страните по споразуменията за непрек клиринг удовлетворяват някое от изискванията по параграф 2 и ако са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- a) непрекият клиент е лицензирана кредитна институция, инвестиционен посредник или дружество, установено в трета държава, което, ако е установено в Съюза, би се считало за кредитна институция или за инвестиционен посредник;
- b) непрекият клиент и вторият непрек клиент писмено сключват споразумение за непрек клиринг. Споразумението за непрек клиринг съдържа минимум следните договорни условия:
  - i) общия ред и условия по член 2, параграф 1, буква б);
  - ii) задължението на непрекия клиент да изпълнява всички задължения на втория непрек клиент към клиента по отношение на сделките, обхванати от споразумението за непрек клиринг;
- v) активите и позициите на втория непрек клиент са държани от клиринговия член в сметка по член 4, параграф 2, буква а).

Всички аспекти от споразумението за непрек клиринг по буква б) надлежно се документират.

2. За целите на параграф 1 страните по споразуменията за непрек клиринг удовлетворяват някое от следните изисквания:

- a) клиринговият член и клиентът принадлежат към една и съща група, но непрекият клиент не е част от тази група;
- b) клиентът и непрекият клиент принадлежат към една и съща група, но нито клиринговият член, нито вторият непрек клиент са част от тази група.

3. При споразуменията за непрек клиринг, сключени от страните, които се намират в ситуацията по параграф 2, буква а):

- a) параграфи 1, 5, 6 и 8 от член 4 се прилагат за клиента, все едно че е клирингов член;
- b) член 2, параграф 1, буква б) и параграфи 2, 3, 6, 8 и 9 от член 5 се прилагат за непрекия клиент, все едно че е клиент.

4. При споразуменията за непрек клиринг, сключени от страните, които се намират в ситуацията по параграф 2, буква б):

- a) параграфи 5 и 6 от член 4 се прилагат за клиента, все едно че е клирингов член;
- b) член 2, параграф 1, буква б) и параграфи 2, 3, 6, 8 и 9 от член 5 се прилагат за непрекия клиент, все едно че е клиент.

Член 7

Изисквания за предоставянето на услуги по непрек клиринг от втори непреки клиенти

1. Втори непрек клиент предоставя услуги по непрек клиринг на трети непреки клиенти само ако са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- a) непрекият клиент и вторият непрек клиент са лицензирани кредитни институции, инвестиционни посредници или дружества, установени в трета държава, които, ако са установени в Съюза, биха се считали за кредитни институции или за инвестиционни посредници;

- б) клиринговият член и клиентът принадлежат към една и съща група, но непрекият клиент не е част от тази група;
- в) непрекият клиент и вторият непряк клиент принадлежат към една и съща група, но третият непряк клиент не е част от тази група;
- г) вторият непряк клиент и третият непряк клиент писмено сключват споразумение за непряк клиринг. Споразумението за непряк клиринг съдържа минимум следните договорни условия:
  - i) общия ред и условия по член 2, параграф 1, буква б);
  - ii) задължението на втория непряк клиент да изпълнява всички задължения на третия непряк клиент към непрекия клиент по отношение на сделките, обхванати от споразумението за непряк клиринг;
- д) активите и позициите на третия непряк клиент са държани от клиринговия член в сметка по член 4, параграф 2, буква а).

Всички аспекти от споразумението за непряк клиринг по буква г) от първа алинея надлежно се документират.

2. Когато вторите непреки клиенти предоставят услуги по непряк клиринг в съответствие с параграф 1:

- а) параграфи 1, 5, 6 и 8 от член 4 се прилагат както за клиента, така и за непрекия клиент, все едно че са клирингови членове;
- б) член 2, параграф 1, буква б) и параграфи 2, 3, 6, 8 и 9 от член 5 се прилагат както за непрекия клиент, така и за втория непряк клиент, все едно че са клиенти.

Член 8

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 3 януари 2018 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 22 септември 2017 година.

За Комисията
Председател
Jean-Claude JUNCKER